

KAIP PRIVILIOTI PELIAUJANČIĄ LAPEŲ

Kartą skaičiau, kad lapių viliojimas žiemą yra vienas gražiausių medžiotojo dienoraščio puslapių. Ši medžioklė yra aktuali, kai jau praėjusi didžioji medžioklės su varovais karštinė, didieji trofėjai iškabinti ant sienos, o keptos kepenėlės jau atsibodusios kaip ir sumuštiniai, žmonos pagaminti žygiui į mišką. Ši medžioklė yra labai subtili, reikalaujanti kantrybės, atidumo ir supratimo. Be to, snieguota žiema yra metas, kai medžiotojui beveik kiekvienas rytas miške yra tarsi naujas, be galo įdomus žurnalo numeris. Taigi sausis taip pat yra metas, kada reikia užsiimti šia medžioklės rūšimi. Laiko daug nėra, nes prasidėjus rujai lapės domins vien tik palikuonys.

LAPĖS NEATSISPIRIA GRAUŽIKAMS. Parduotuvėse galima įsigyti įvairių švilpynių, pamėgdžiojančių sužeisto zuikio, paukščio, triušio klyksmą ar pelės cypimą. Nors visi šie balsai yra efektyvūs ir, tinkamai naudojami, duoda rezultatų, tačiau daugelis patyrusių medžiotojų teigia, kad būtent pelės cypimas vilioja ir vyresnes, ir jaunas lapes. Ne visos jaunos lapės yra medžiojusios zuikį, todėl zuikio mirties šauksmas greičiau jas gąsdins, o ne vilios. Be to, kiekvienai lapėi maža riebi pelė yra būtinas kasdienis patiekalas. Girdėta istorijų, kaip gerai užsimaskavęs medžiotojas pelės cypimu priviliojo lapę, esančią už 500 metrų. Jeigu lapė išgirsta cypimą ir savimi pasitiki, ji greitai mesis garso kryptimi. Tačiau reikia būti atsargiam, kad lapė nepamatytų paties medžiotojo, nes tada ji taps atsargi ir nebesiartins. Kartą vienas medžiotojas pasakojo, kad tokiu būdu atbėgo lapę, bet už 150 metrų pamatė kažką įtartina ir padarė vingį prieš vėją, kad įsitikintų, jog perimetras saugus. Tada ji suuodė žmogų ir, akimirka sustojusi, tarsi ruda kulka spruko šalin. Iššauti nebebuvo įmanoma, bet medžiotojas iš to pasimokė. Kitą kartą jis nebeleis lapėi pabėgti.

Gražus, saulėtas, žiemiškas rytas. Apvaikščioję medžioklės plotus, lauke pastebite lapę. Ji stovi už 400 metrų. Reikia išmintingai ir atsargiai užsimaskuoti, geriausia pasislėpti griovyje, iš pradžių kaip reikiant

išmindžius sniegą ten, kur atsitūpsite ar atsisėsite. Užsigobkite gobtuvu, geriausia, jeigu vilkite žieminę maskuojamąją aprangą – jei vis dėlto žiema atėjo su sniegu. Prieš pradėdami kviesti lapę, ginklą paruoškite šūviui. Ir tik tada galite išsitraukti vilbynę ir pabandyti lapę prisišaukti. Du tris kartus pacypkite, padarykite pauzę. Tai skambėtų maždaug taip: py, py... py. Galima naudoti vilbynes arba panašius garsus išleisti lūpomis. Svarbiausia savo metodą išvystyti iki tobulumo.

Pelės cypsėjimas

Kiščio stresas

Pelės cypsėjimas

Jeigu pelės cypimas pamėgdžiotas tinkamu tonu, lapė, jį išgirdusi, sustos, pasuks galvą garso kryptimi. Tai yra didžiausias abejonių momentas – ar lapė artinsis, ar liks vietoje? Tada greičiausiai nugalės lapės smalsumas ir ji ateis pažiūrėti, kas ten cypsėjo. Pagrindinis medžiotojo uždavinys yra likti nepastebėtam ir nejudėti. Jeigu lapė supras, kas išleido garsą, antrą kartą vilbyne nebesusivilios.

SVARBIAUSIOS SĄLYGOS. Kad sėkmingai sumedžiotumėte lapę viliodami, reikia laikytis tam tikrų sąlygų. Pirma, turite užsimaskuoti visomis įmanomomis priemonėmis. Svarbu pažinoti aplinką, kurioje lapės medžioja. Apsukrusis gyvūnas turi net nenujausti, kad netoliese yra žmogus, kitaip medžioklė baigsis nusivylimu. Lapei užtenka tik kirsti medžiotojo neseniai paliktus pėdsakus, kad sunerimtų ir susirastų slėptuvę. Antra, jokia būdu negalima bandyti išgąsdintos lapės prisivilioti, nes taip sukelsite jai papildomo nerimo ir kūmutės niekada nebepavyks privilioti vilbyne. Lapė labai gerai ir greitai supras, kad šiuo atveju pelės cypimą kelia jos priešas – žmogus. Trečia, kad sėkmingai pastebėtumėte lapę, reikia būti tinkamai ekipuotam. Labai pravers maskavimosi apranga, žiūronai, taip pat gebėjimas tinkamai nustatyti vėjo kryptį. Medžiojant lapes, nustatyti vėjo kryptį yra labai svarbu. Lapė ir vilkas, ieškodami grobio, visuomet eina prieš vėją. Peliaudama lapė daugiausia trypia vietoje, daro vingius, eina atgal, bet vis tiek nosis visuomet pasukta prieš vėją. Taigi ir medžiotojas, kad sėkmingai prieitų prie lapės, visuomet pats turi eiti prieš vėją. Artintis prie lapės pavėjui yra beprasmiška ir praktiškai visuomet baigsis nesėkme. Dėl labai aštrios klausos ir uoslės lapė medžiotoją pastebės iš labai didelio nuotolio. Blogiausiu atveju, jeigu tikrai nėra kitos galimybės, medžiotojas gali bandyti prie lapės artintis įstrižai pavėjui.

SVARBIOS ORO SĄLYGOS. Ketvirta, labai svarbios yra oro sąlygos. Geriausiai lapių medžioklė pavyks, jeigu oras giedras ar kiek apsiniaukęs, jeigu pučia nedidelis vėjelis ir šalčio ne mažiau kaip 15 °C. Jeigu sninga, pusto, rūkas ar lyja, lapių medžioklė neįmanoma. Vėjas yra viena iš sąlygų, leidžiančių priartėti prie lapės reikiamu atstumu, nes tyloje ir esant dideliame šalčiui lapė girdi labai toli, puikiai išgirsta gurgždantį sniegą po batais ar slidėmis. Jeigu šalta ir šiek tiek vėjuota, lapė daug juda, todėl yra didesnė galimybė ją sumedžioti. Kai tolymoje pastebite peliaujančią lapę, reikia priimti labai svarbų sprendimą – pasirinkti sau slėptuvę. Nuo vietos, kurią pasirinksite, ir atsižvelgiant į dar daugybę niuansų, priklauso medžioklės baigtis. Rinkdamiesi tokią vietą, turite naudotis vaizduote, numatyti įvairių situacijų ir galimybių. Įsimintina, kad artėjanti lapė turi būti gerai matoma ir būti atvirame lauke. Jeigu tarp medžiotojo ir lapės yra griovys ar

koks krūmynas, reikia įsitaisyti ne arčiau kaip per 80–100 metrų nuo šios natūralios kliūtis, kad medžiotojo žvilgsniui atsivertų laukymė. Neturi būti vietų, kuriose lapė galėtų pasislėpti ir kuriose medžiotojas negalėtų sekti lapės judėjimo. Lapė yra labai atsargi, todėl geriausia, jeigu virš sniego paviršiaus matytųsi tik medžiotojo kepurė ar striukės gobtuvas, susiliejęs su aplinka. Atvirame lauke geriausia pasislėpti kokioje nors žemesnėje vietoje, kur pavasarį susikaupę vandens, arba pagriovyje. Negalima atsigulti į gilią duobę ir šaukti lapę jos nematant.

VILIOJIMO ATSTUMAS. Kokiu atstumu geriausia vilioti lapę? Esant nestipriam vėjui, lapę cypimą išgirs 600–900 metrų atstumu. Tylumoje ji jį išgirs iš dar toliau. Jeigu mėgdžiojamas zuikio ar paukščio balsas, šis nuotolis bus dar didesnis. Tačiau saugiausias atstumas yra 300–400 metrų. Kuo vėjas stipresnis, tuo labiau sumažėja distancija, kuria lapė girdi vilbynę. Patyrę medžiotojai teigia, kad esant arčiau kaip per 200 metrų, lapė gali suprasti, kad ją bandoma apgauti, ir atskirs tikros pelės cypimą nuo vilbynės. Tokiu atveju lapė gali nujausti, kad su cypimu ne viskas gerai. Kai lapė pastebėta ir medžiotojas tyko savo slėptuvėje, geriausia porą minučių pailsėti ir pačiam nusiraminti. Jeigu lapė toli, geriau cypsėti, kai ji sustojusi ir klausosi. Tada kvietimą lapė išgirs geriau. Jeigu lapė arti, geriau vilbynę naudoti jai judant. Iš pradžių užtenka poros tylių cyptelėjimų. Jeigu lapė neišgirsta, pakartokite. Į tokį cypimą lapės reaguoja labai skirtingai. Patelės, išgirdusios cypimą, dažnai prisėda ir dešimt minučių sėdi bei klausosi, žvalgydamosi garso šaltinio kryptimi. Tokioje situacijoje dažniausiai lapė paskui atsikelia ir nueina priešinga kryptimi. Tai reiškia, kad ji išgirdo kažką įtartina. Tačiau dauguma lapių staigiai ir ryžtingai eina cypimo kryptimi. Kai lapė atsiliepia į jūsų šūksnį, cypsėti nebegalima – vilbynė savo užduotį atliko. Niekis, jeigu lapė pakeliui papeliauja: nors rudauodegė ir įsijautusi į medžioklę, ji nepamirš, iš kurios pusės prieš akimirką suskambo cypimas. Kai lapė artėja, medžiotojas turi sustingti. Pastebėjusi bent menkiausią judesį ar išgirdusi gurgždant sniegą, ji spruks. Į lapę reikia šauti iš saugaus atstumo – ne per toli, ne per arti. Ginklas ant peties pastatomas lėtai ir atsargiai, kol lapė juda. Jeigu prašaukite pro šalį ar lapę sužeidžiate, jokių būdų negalima staigiai bėgti ir išduoti savo buvimo vietas. Jaunos lapės, nepažįstančios šūvio triukšmo, jo per daug nebijo. Iššovus lapė net gali sustoti ir akimis ieškoti, kas sukėlė siaubingą triukšmą. Medžiojant lapes reikia būti atidiems ir pasirengusiems įvairioms situacijoms. Girdėta istorijų, kai bandant privilioti lapę iš miško atėjęs milžiniškas šernas ar net vilkas.

Autorius: ANDREJIS BELICKIS